

ข่าวจากหนังสือพิมพ์แนวหน้า ฉบับวันพุธที่ 18 เมษายน พ.ศ.2561

คอลัมน์ส่องเกษตร : การบ้านจาก ‘สมคิด’

ก่อนหยุดยาวช่วงเทศกาลสงกรานต์ปีใหม่ไทยที่เพิ่งผ่านพ้นไป มีงานสัมมนาสำคัญเรื่อง “การขับเคลื่อนปฏิรูปภาคการเกษตร” เมื่อ 9 เม.ย. ซึ่งหัวหน้าทีมเศรษฐกิจรัฐบาล คือ รองนายกฯสมคิด จาตุศรีพิทักษ์ เป็นองค์ปาฐกให้ผู้เข้าร่วมสัมมนาที่ประกอบด้วยผู้บริหารกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ตลอดจนเกษตรกรจังหวัดและสหกรณ์จังหวัดทั่วประเทศได้รับฟัง มีสาระที่น่าสนใจยิ่ง ถ้าข้าราชการกระทรวงเกษตรฯทั้งหลายที่รับฟังแล้ว จะเกิดสำนึก “ปัง” ขึ้นมา ได้แนวทางที่ชัดเจน นำไปปฏิบัติต่อไป คงจะเกิดประโยชน์ยิ่งต่อการขับเคลื่อน ปฏิรูปภาคการเกษตรให้พ้นความยากจนได้อย่างยั่งยืนในอนาคต

รองนายกฯสมคิดเริ่มด้วยการพูดถึงข้อเท็จจริงอันน่าเจ็บปวดที่ว่า ปัญหาความเหลื่อมล้ำและความยากจนส่วนใหญ่อยู่ในภาคเกษตร โดยเกษตรกรคนส่วนใหญ่ของประเทศ กลับมีรายได้รวมกันทั้งหมดไม่ถึง 10% ของจีดีพี(ผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ) เป็นตัวเลขที่น่าตกใจ เพราะแสดงว่าประเทศไทย มีความแตกต่างสูงยิ่งด้านรายได้ ถ้าไม่เร่งพัฒนาเกษตรกร ในอนาคตปัญหาจะหนักมาก จนสังคมอยู่ไม่ได้ ขณะที่ทุกภาคส่วนพัฒนาด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล ยังมีรายได้สูงกว่าเกษตรกรกรรมมาก ถ้าไม่ทำอะไร คนส่วนใหญ่จะยิ่งจนลงเรื่อยๆ กลายเป็นปัจจัยสำคัญให้เกิดความผันผวนทางการเมืองได้ตลอดเวลา จากฝ่ายที่พยายามใช้เงื่อนไขไปปลุกปั่นขึ้นมา จนวุ่นวายไม่จบสิ้น

เขาระบุว่า มีสิ่งท้าทายอีกมากที่ต้องทำในภาคเกษตรกรรม เพื่อไปสู่จุดที่ดีกว่า ซึ่งกระทรวงเกษตรฯต้องแบกรับภารกิจยิ่งใหญ่ “พวกเราทั้งหลายคือพระเอก มีภารกิจอันใหญ่หลวง ขอให้ภูมิใจ” ทั้งกล่าวว่า ยุคนี้กระทรวงเกษตรฯเป็นกระทรวงเกรด A ไม่มีรัฐมนตรีประเภทเข้ามาแล้วไม่ทำอะไร เอาแต่หาเงินเข้ากระเป๋า จนทำให้กลายเป็นกระทรวงเกรด C ที่เกษตรกรไม่ได้รับการเหลียวแลเหมือนที่ผ่านมา

“วันนี้เชื่อว่าเรามี รมว.และรมช.เกษตรฯที่แข็งแกร่ง จะช่วยนำความเปลี่ยนแปลงได้ แต่จะทำอะไรไม่ได้เลย หากข้าราชการกระทรวงเกษตรฯไม่ให้ความร่วมมือ เราต้องเปลี่ยนภาคเกษตรให้เข้มแข็ง ทันสมัย เกษตรกรรุ่นใหม่ เปลี่ยนความคิดให้เกษตรกรเป็นอาชีพที่มีเกียรติ เราต้องปฏิรูปครั้งใหญ่”

รองนายกฯสมคิดกล่าวด้วยว่า ความมั่งคั่งของภาคเกษตรไม่ได้อยู่ที่ “ราคา” เพียงอย่างเดียว ที่ผ่านมาเราเน้นแต่เรื่อง “ราคา” เสมือน “รดน้ำที่ใบ ไม่ลงราก” เป็นการฉาบฉวย นับแต่นี้ต้องรดน้ำที่ “ราก” อาจใช้เวลาแต่เปลี่ยนแปลงได้ซึ่งต้องอดทน จะเห็นว่ารัฐบาลนี้น่าจะสนับสนุนสนับสนุนไปให้ชุมชน แต่ 3 ปี ที่ผ่านมา ได้แค่ประคองให้อยู่ได้ เพราะเศรษฐกิจแย่มาก ตอนนี้อาจต้องเปลี่ยนแปลงทำให้เกษตรกรเป็นผู้ประกอบการ “ที่พูดนี้ไม่เกี่ยวกับการเมือง มาเรียกจิตสำนึกต้องร่วมมือกันช่วยเกษตรกร มันมีหลายมิติไม่ใช่แค่ราคาพืชผล, ประกันราคา, ประกันรายได้ วนเวียนไม่จบ กลายเป็นเครื่องมือการเมือง ถ้าทำได้ราคานี้ ให้เลือกพรรคนี้ ส่วนใหญ่หาเสียงกันไม่พันราคาข้าว, ราคายาง ไปบิดเบือนราคา จนเกิดความเสียหาย”

คีย์เวิร์ดที่ต้องขีดเส้นใต้ คือ การทำให้เกษตรกรเป็นผู้ประกอบการ ไม่ใช่แค่เป็นผู้ผลิตสินค้าเกษตรซึ่ง “ไร้อำนาจต่อรอง” ดังนั้นสิ่งที่เขาให้ข้าราชการช่วยกันผลักดันเกษตรกรไทยจึงเน้นใน 5 มิติ คือ

มิติที่ 1 ให้ยึดศาสตร์พระราชา เศรษฐกิจพอเพียง เป็นหลักดำรงชีพ ปลุกฝังให้ซึมลึกในใจเกษตรกร

มิติที่ 2 ไม่เอาการผลิตเป็นตัวนำ แต่เอาการตลาดเป็นตัวนำ เป็นมิติใหญ่ ที่ต้องช่วยคิดให้ครบวงจร ข้อมูลต้องมีก่อน ทำอย่างไรให้สินค้าที่ปลูกขายได้ เกษตรกรไม่อยู่ในสถานะเสี่ยง

มติที่ 3 ว่าด้วยเกษตรกร ซึ่งเกษตรกรที่อ่อนแอไม่สามารถจะทำได้ จึงต้องให้ความรู้ใหม่แก่เขา มีสินเชื่อสนับสนุนและให้โอกาส ตั้งแต่การผลิตจนถึงการตลาด สร้าง Smart Farmer ขึ้นมา โดยเน้นกลุ่มคนที่รับสิ่งใหม่ๆ ได้ก่อน เลือกลุ่มที่เรียนรู้เร็วเป็นตัวนำการเปลี่ยนแปลงในชุมชน เกิดการกระจายนวัตกรรม สินเชื่อต้องถึง ทำให้ต้นทุนต่ำทั้งดอกเบี้ยและปัจจัยการผลิต ที่สำคัญต้องมีเทคโนโลยีและเปลี่ยนความคิดเกษตรกรให้เป็นผู้ประกอบการให้ได้

มติที่ 4 e-commerce สินค้าเกษตร ต้องผลักดันให้เกิดขึ้นโดยเร็ว ปัจจุบันการค้าไม่มีพรมแดน ต้องเชื่อมโยงตลาดโลกให้ถึงกลุ่มเกษตรกรหรือวิสาหกิจชุมชนระดับพื้นที่ให้ได้ จากนั้น Logistic จะตามมาเอง และมติ 5 การท่องเที่ยวและบริการ การเกษตรต้องเชื่อมโยงกับท่องเที่ยวให้ได้ นโยบายท่องเที่ยวเมืองรอง และท่องเที่ยวชุมชน การเกษตรและสินค้าวิสาหกิจชุมชนจะเป็นจุดขายที่สำคัญ จะมีการเชื่อมต่อกันมาคมที่สะดวกเช่น รถไฟความเร็วสูงหรือทางคู่ จากเมืองหลักให้ถึงเมืองรอง เพื่อกระจายนักท่องเที่ยว

“ภายใน 3-4 ปีนี้ถ้าประเทศไทยไม่พัฒนาตนเอง จะถูกคู่แข่งเราไปแน่นอน ต้องร่วมมือร่วมใจกัน นักการเมืองกับข้าราชการ ต้องรวมพลังสร้างสรรค์บ้านเมืองให้เดินไปข้างหน้า และที่สำคัญที่สุด ทั้งหมดเป็นเรื่องการทำงานแบบบูรณาการระหว่างหน่วยงาน ระหว่างกระทรวง ให้เกิดผลสำเร็จ” นายสมคิด กล่าว

สิ่งที่รองนายกฯสมคิดให้การบ้านไว้นี้ หวังว่าเปิดทำงานหลังปีใหม่ไทยนี้แล้ว กระทรวงเกษตรฯจะได้ถูกขั้วเร่งผลักดันให้เป็นจริงต่อไป

สาโรช บุญแสง

เตือนหนองเจาะผลทุเรียน เกษตรฯแนะแนวทางป้องกัน-กำจัดก่อนระบาดหนัก

กรมวิชาการเกษตร ประกาศแจ้งเตือนในช่วงที่อากาศร้อนและมีฝนตกในบางพื้นที่แบบนี้ ขอให้เกษตรกรชาวสวนทุเรียนเฝ้าระวังการระบาดของหนองเจาะผลทุเรียน มักพบการเข้าทำลายในช่วงที่เก็บผลผลิตทุเรียนรุ่นแรกและผลทุเรียนรุ่นที่ 2 อยู่ในระยะเจริญเติบโต เกษตรกรควรหมั่นสำรวจสวนทุเรียนในระยะนี้ จะพบการเข้าทำลายตั้งแต่ผลทุเรียนยังเล็กอายุประมาณ 2 เดือน จนกระทั่งผลโตเต็มทีพร้อมเก็บเกี่ยว ทำให้ผลทุเรียนเป็นแผล ผลอาจเน่าและร่วงเนื่องจากเชื้อราเข้าทำลายซ้ำ หากหนองเจาะกินเข้าไปจนถึงเนื้อผล จะทำให้บริเวณนั้นเน่าเมื่อผลสุก โดยจะสังเกตเห็นมูลและรังของหนองได้อย่างชัดเจนที่บริเวณเปลือกผลทุเรียน มีน้ำไหลเยิ้มเมื่อผลทุเรียนใกล้แก่ หนองจะเข้าทำลายผลทุเรียนที่อยู่ชิดติดกันมากกว่าผลที่อยู่เดี่ยวๆ เพราะผีเสื้อตัวเต็มวัยชอบวางไข่ในบริเวณรอยสัมผัสนี้ ถ้าผลทุเรียนที่มีรอยแมลงทำลาย จะส่งผลทำให้ผลผลิตทุเรียนขายไม่ได้ราคา

เกษตรกรควรหมั่นสังเกตตรวจดูผลทุเรียนภายในสวน หากพบรอยทำลายของหนองเจาะผลทุเรียน ให้ใช้ไม้หรือลวดแข็งเขี่ยตัวหนองออกมาทำลายทิ้ง จากนั้น ให้ตัดแต่งผลทุเรียนที่มีจำนวนมากเกินไป โดยเฉพาะผลที่อยู่ติดกัน เกษตรกรควรใช้กิ่งไม้หรือกาบมะพร้าวคั้นระหว่างผล เพื่อป้องกันไม่ให้ตัวเต็มวัยวางไข่หรือตัวหนองเข้าหลบอาศัย และควรเริ่มห่อผลทุเรียนตั้งแต่มีอายุ 6 สัปดาห์เป็นต้นไป ด้วยถุงมุ้งไนลอน ถุงรีเมย์ หรือถุงพลาสติกสีขาวขุ่นที่เจาะรูบริเวณขอบล่าง เพื่อให้น้ำระบายออกมาได้ ซึ่งจะช่วยลดความเสียหายของผลทุเรียนได้

หากพบการระบาดรุนแรงของหนองเจาะผลทุเรียน ให้เกษตรกรพ่นด้วยสารฆ่าแมลงที่มีประสิทธิภาพ คือ สารแลมบ์ดา-ไซฮาโลทริน 2.5% อีซี อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือสารคลอร์ไพริฟอส 40% อีซี อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือสารคาร์โบซัลแฟน 20% อีซี อัตรา 50 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร โดยพ่นเฉพาะส่วนผลทุเรียนที่พบการทำลายของหนองเจาะผล สำหรับในแหล่งที่มีการระบาด ให้พ่นหลังจากทุเรียนติดผลแล้ว 1 เดือน โดยพ่น 3-4 ครั้ง ทุก 20 วัน